

Fraude met biodiesel leidt tot celstraf

De Kampense biodieselproducent Cees B. is veroordeeld tot 20 maanden cel onvoorwaardelijk wegens fraude met biodiesel. Tegen vijf andere Nederlandse producenten van biodiesel lopen nog strafzaken. Ook zij mengden geen duurzame biodiesel uit gebruikt frituurvet door de gewone diesel. De veroordeelde Cees B. waste de illegale inkomsten uit nepbiodiesel wit met de aankoop van appartementen op het Caribische eiland Bonaire.

 PAGINA 10

Biodiesel-fraude was eitje, maar ook 'dom, dom, dom'

Biodieselproducent Cees B. werd gisteren veroordeeld tot 20 maanden onvoorwaardelijke celstraf en 4 ton boete wegens fraude. Volgens het OM vervalste hij een derde van alle duurzame biodiesel in Nederland. De inkomsten waste hij wit met appartementen op Bonaire.

Goedbedoeld klimaatbeleid bleek voor Nederlandse biodieselproducenten een verlokkelijke uitdaging om te frauderen. De Europese Unie verplicht bijmenging van dieselbrandstof voor auto's met aanvankelijk 5%, later 7%, en volgend jaar 10% biodiesel. Maar de productie van minstens een derde van de zogenaamd duurzame biodiesel voor auto's blijkt afgelopen jaren te zijn vervalst.

De fraudeverdachten mengden geen duurzame biodiesel uit gebruikt frituurvet door de gewone diesel, terwijl ze wel voor die duurere biodiesel betaald kregen. Of ze mengden geen biodiesel uit plantaardige olie door de auto-brandstof. Terwijl het de bedoeling was van de Europese bijmengverplichting voor biodiesel dat autorijders minder diesel uit fossiele brandstoffen zouden gebruiken. Dat zou beter zijn voor het klimaat.

Een van de verdachte concerns is C. Bunschoten Holding met haar dochterbedrijven UCO Kampen en Biodiesel Kampen. De 51-jarige directeur-eigenaar Cees B. hoorde de rechtbank in Zwolle gistermiddag een celstraf van 20 maanden

onvoorwaardelijk en 4 ton boete tegen zich uitspreken voor valsheid in geschrifte, witwassen van €3 mln en fraude tussen 2011 en 2014 met zogeheten 'biotickets' — de certificaten die moesten bewijzen dat de biodiesel echte biodiesel is. Het OM had 38 maanden onvoorwaardelijk tegen de biodieselproducent geëist. Vier medeverdachten in deze zaak kregen gisteren tot 240 uur taakstraf opgelegd. Een derde medeverdachte is vrijgesproken.

De omvangrijke fraude beperkt zich niet tot het bedrijf van B., zo blijkt uit onderzoeken van het Nederlandse Openbaar Ministerie (OM), de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa). Frauderen met biodiesel is kennelijk zo verleidelijk dat het OM tegen vijf Nederlandse producenten van biodiesel strafzaken heeft lopen. Vijf verdachte producenten: dat betekent dat meer dan de helft van de Nederlandse biodieselproducenten van bedenkelijk allooi is. Nederland telt namelijk volgens de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland acht biodieselproducenten.

De gisteren veroordeelde Cees B. waste de illegale inkomsten uit nepbiodiesel wit met de aankoop van appartementen op het Cari-

bische eiland Bonaire. In zijn woning vonden rechercheurs €60.000 aan bankbiljetten tussen de hydrokorrels van een kamerplant. Nog eens €40.000 was op zijn zolder in een hoedendoos verstopt.

'DOM, DOM, DOM'

De Kampenaar heeft in deze zaak grotendeels bekend. 'Dom, dom, dom', noemde hij zijn handelswijze vorige maand tegenover zijn rechters. Hij zei gezwich te zijn voor het gemak waarmee met valse biodieselcertificaten geld was te verdienen.

Met deze veroordeling is de eigenaar van Biodiesel Kampen niet van justitie af. In een tweede strafzaak, waarvoor B. en een van zijn zeven medeverdachten sinds april dit jaar in Nederland in voorarrest zitten, verdenkt het OM hem van veel meer malversaties. Hij zou de fraude met biodiesel in 2015 en 2016 grootschalig hebben uitgebreid terwijl het OM hem al op de huid zat in de eerste strafzaak.

Over de omvang van het nieuw vermoede bedrog rapporteerde de Inspectie Leefomgeving en Transport in mei dit jaar. De hoeveelheid onterecht door Biodiesel Kampen als duurzaam

Een medewerker van Biodiesel Kampen aan het werk in de begintijd van het bedrijf.

FOTO: HERMAN ENGBERS/HOLLANDE HOOGTE

aangemerkte biodiesel beslaat 31,6% en 22,6% van de totale hoeveelheid biodiesel die de Nederlandse Emissieautoriteit in de jaren 2015 en 2016 registreerde. Minstens een derde van de in Nederland geproduceerde biodiesel voor auto's was dus fake.

Als Cees B. wel de duurzame biodiesel had geleverd waarvoor hij werd betaald, was in de twee onderzochte jaren 438.000 ton en 322.000 ton minder broeikasgas CO₂ uitgestoten dan in werkelijkheid gebeurde. Door deze fraude valt de CO₂-uitstoot van het wegverkeer 2% hoger uit. Omgerekend in de prijs die de markt eind 2015 en 2016 voor het emissierecht van een ton CO₂ betaalde, beslaat de vermoede fraude van Cees B. in die twee jaar opgeteld €53 mln.

Dat de nieuwe strafzaak tegen hem veel groter is dan de zaak waarvoor hij nu is veroordeeld, blijkt ook uit de omvang van de beslagen die het OM 30 april dit jaar legde op zijn bezittingen en de als verdacht aangemerkte bedrijven C. Bunschoten Holding, Biodiesel Kampen, UCO Kampen en Bontraco: €45 mln. Cees B. heeft ook een frituurzaak en ijssalon in Kampen.

Op het woonhuis van de medeverdachte financieel directeur Jan de M. van het Kamper

concern legde het OM voor €1.258.000 beslag. En bij de eveneens verdachte 52-jarige functionaris gegevensbescherming van C. Bunschoten Holding, Edwin K., ligt sinds april een beslag door het OM van €416.139.

EEN VAN 500 RIJKSTE NEDERLANDERS B. zei tegen zijn rechters dat hij uit geldnood met biodiesel begon te rommelen. Dat heeft even profijtelijk uitgepakt. Vanuit het omwerken van gebruikt frituurvet tot biodiesel groeide C. Bunschoten Holding volgens de laatst geponeerde cijfers in 2016 uit tot een concern met een omzet van €313 mln en €17 mln winst. Waardoor Cees B. vorig jaar in de lijst van 500 rijkste Nederlanders van Quote mocht debuteren met een geschat vermogen van €130 mln. Maar nadat de strafrechtelijke verdenkingen dit voorjaar in de publiciteit kwamen, haakten zakenpartners af. Begin deze maand gingen UCO Kampen en Biodiesel Kampen in surseance.

Wie niet is afgehaakt, is voetbalclub D.O.S. Kampen. Biodiesel Kampen siert als hoofdsponsor nog steeds de shirts van de voetballers, meldt desgevraagd clubbestuurder Wilfred Horst, 'want Biodiesel Kampen is een gerespec-

'Laat de minister hier de les uit trekken dat biodiesel niet de oplossing is. Echt duurzaam autorijden kan alleen elektrisch of op waterstof'

Marjan Minnesma, Urgenda

teerde sponsor'. De verdenkingen tegen de onderneming hebben volgens hem 'niets met de voetbalvereniging te maken. Voor de rest wachten wij rustig af.'

De opsporingsdienst van de ILT hield 30 april vier verdachten van de tweede biodiesel-fraudezaak van Cees B. in Nederland aan. In de berichtgeving over deze arrestaties bleef onvermeld dat het in totaal om acht verdachten gaat, omdat ook in Groot-Brittannië en België verdachten zijn aangehouden. De Kamper biodieselproducent is in België actief in de handel in gebruikt frituurvet via Saf Recyclage Maldegem.

Een buitenlandse verdachte is Gianni R., die tot augustus 2018 in Londen 'senior biofuels trader' was bij het biodieselbedrijf Greenergy International. Hij is daarnaast sinds augustus 2014 eigenaar van de in veertig landen opererende vethandelaar Biogra Trading Ltd. Het OM merkt dat ook als verdachte aan. Een andere buitenlandse verdachte is Paul C., die 'operator' is bij het eveneens verdachte bedrijf Greenergy Fuels Ltd. Saf, Biogra, R. en C. reageren niet op vragen.

Naast deze nieuwe Kamper zaak met acht verdachten lopen in Nederland dus nog vier andere strafzaken tegen biodieselproducenten. De frauduleuze aantrekkingskracht van biodiesel blijft ook niet tot Nederland beperkt. Ook in Polen en de VS lopen strafzaken over het vervalsen van biodiesel, meldde staatssecretaris Van Veldhoven (Infrastructuur en Waterstaat) in juni dit jaar op antwoord op Kamervragen.

Het grootste frauderisico met biodiesel in Nederland is volgens de NEa en ILT dat gebruikt frituurvet dubbel telt in de verhandelbare Hernieuwbare Brandstoffenindex die de Nederlandse Emissieautoriteit registreert. Dat is op zich al een fraudegevoelige papierwinkel. Met die dubbelrekening hoopt de Nederlandse politiek de inzet van eetbare plantaardige olie als autobrandstof te verminderen, en de inzet van afval als brandstof te stimuleren. Deze kunstgreep maakt gebruikt frituurvet duurder dan ongebruikte plantaardige olie. Fraudeurs katten vervolgens maagdelijke olie om tot gebruikt frituurvet. Om de fraude te bestrijden pleiten de NEa en ILT voor afschaffing van de dubbelrekening. Maar een Kamermeerderheid wijst dat af.

Hoeveel last heeft het klimaatbeleid van het kabinet van de omvangrijke biodiesel-fraude? Niet bijster veel, denkt de stichting Urgenda die de rechter heeft laten vonnissen dat het kabinet eind 2020 de uitstoot van broeikasgassen met 25% moet hebben teruggedrongen ten opzichte van 1990. Marjan Minnesma van Urgenda noemt de biodiesel-fraude zelfs 'eigenlijk wel goed. Laat de minister hier de les uit trekken dat biodiesel niet de oplossing is. Echt duurzaam autorijden kan alleen elektrisch of op waterstof.'

In het kort:

- Tegen vijf van de acht Nederlandse producenten van biodiesel lopen strafonderzoeken.
- OM verdenkt Biodiesel Kampen van fraude met een derde van alle Nederlandse biodiesel.
- Eigenaar van Biodiesel Kampen kreeg donderdag in andere fraudezaak 20 maanden cel.

Hoe werkt biodiesel-fraude?

1. Bedrijf A koopt - op papier - via opslagbedrijf B niet-duurzame biodiesel van bedrijf C.

A gecertificeerd (Biodiesel Kampen)

B

C niet gecertificeerd

2. Bedrijf C koopt bewust niet-duurzame biodiesel met valse certificaat van duurzaamheid terug van bedrijf A.

A gecertificeerd (Biodiesel Kampen)

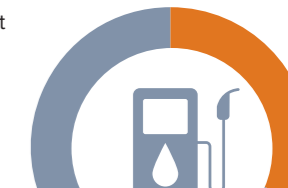
B

C niet gecertificeerd

3. Via bedrijf A of C komt vervalste biodiesel bij het tankstation en dus de automobilist terecht.

In 2015 was in Nederland ruim een derde van de duurzame biobrandstof vervalste biodiesel.

31,6% vervalste biodiesel